Hrozí obrovská rána ekonomice. Babiš už ví, Britové už zažívají

- CZ24 News | 14. října 2021

Automobilovou a kamionovou dopravu po celé Evropě může brzy paralyzovat nedostatek AdBlue, syntetické příměsi, bez které nefungují novější dieselové motory. Výrobu omezil kvůli drahému zemnímu plynu největší evropský výrobce AdBlue, slovenská společnost Duslo, stejně jako další významní výrobci v Polsku nebo Německu. Hrozí tak zejména kolaps kamionové dopravy, jaký nastal v minulých týdnech ve Velké Británii.

Automobilový průmysl se již rok potýká s velkými problémy, chybějí polovodiče, autorádia nebo gumy, naposledy kvůli nedostatku čipů musela provoz radikálně omezit mladoboleslavská Škodovka. Ta od 18. října nejspíše až do konce roku omezila nebo zcela zastavila provoz ve svých třech českých závodech. Chybějí jí totiž čipy, které se používají v palubní elektronice. Podle vedoucího komunikace podniku Tomáše Kotery se firma zaměří na dokončení velkého množství rozpracovaných vozů.

Linky už v minulosti kvůli chybějícím čipům stály. Naposledy v týdnu od 27. září. Za nedostatek polovodičů podle Škody může snížení produkce výrobců v Asii – kvůli koronavirové pandemii. „Následky tvrdě zasáhly celý automobilový průmysl, některé konkurenční značky své závody již kompletně uzavřely do konce roku 2021. Této globální krizi se nedokáže vyhnout ani společnost Škoda Auto," sdělil Kotera.

Kvůli zdražování zemního plynu nyní hrozí další závažný problém, který se týká novějších dieselových motorů. Na trhu je nedostatek AdBlue. A to po celé Evropě! Dokonce i největší výrobce v Evropě, slovenská společnost Duslo Šaľa, již omezuje svou produkci.

Slovenský výrobce hnojiv Duslo, který spadá pod holding Agrofert, používá zemní plyn na výrobu močoviny a používá ho značné množství. Její generální ředitel říká, že kvůli cenám plynu bude muset výrobu přerušit do té doby, než budou podmínky příznivější. Už teď je provoz slovenské chemičky ztrátový a je omezený na minimum. Co také generální ředitel firmy tvrdí, je, že kdyby firma měla svůj provoz v Česku, platila by na plynu a energiích o 20 milionů eur (cca půl miliardy korun) ročně méně.

„Výroba hnojiv je spojena s výrobou AdBlue a Duslo je největším výrobcem v Evropě. Druhý největší je v Německu, které začalo omezovat výrobu AdBlue. Třetí největší je v Polsku a ta zastavila výrobu," uvedl slovenský ministr hospodářství Richard Sulík (SaS) podle informací serveru auto.pravda.sk. Podle Sulíka bude v blízké budoucnosti skutečný problém s dodávkami AdBlue.

AdBlue u moderních vznětových motorů snižuje emise, tak aby splňovaly emisní normy Euro 5 a novější. Toho se dosahuje neutralizací znečišťujících látek roztokem syntetické močoviny (známé jako AdBlue). Motory, které ho používají, bez něj nemohou fungovat. AdBlue je kvůli vysokým cenám benzínu stále vzácnější. Jeho samostatná výroba není ekonomicky udržitelná, a proto je součástí výroby jiných produktů. Například v Dusle Šaľa je to spojeno s výrobou některých hnojiv, kterou společnost kvůli výše zmíněným vysokým cenám zemního plynu výrazně omezila.

„Pokud tato řešení nebudou na trhu, znamená to, že všechny motory od Euro 5 výše, které musejí

kupovat AdBlue, budou s velkou pravděpodobností odstaveny," uvedl Petr Bláha, šéf Duslo Šaľa, a upozornil, že nejde jen o osobní automobily, ale také o nákladní vozy a autobusy.

Kam vede selhání kamionové dopravy, mohli lidé naživo spatřit ve Velké Británii, kde kvůli nedostatku řidičů nemohli lidé sehnat ani základní potřeby. Prázdné regály, chybějící potraviny nejsou v některých britských obchodech nic neobvyklého. „U mé kamarádky na severu Anglie nemají ovoce a zeleninu. Ovoce a zelenina došly jako první. Dřív bývaly dodávky i odpoledne, ale už skončily," popisuje česká žena žijící v Londýně pro server iDNES.cz s tím, že se jedná o lokální záležitost.

„Nejdřív neměli toaletní papír, pak zase mouku. Stává se, že u nás na severu Londýna přijdete do normálního velkého obchoďáku a připadáte si jako za komunismu. Jeden druh výrobku přes celý regál. Nebo jdete do drogerie a tam chybějí mycí prostředky a prací prášek," pokračuje Češka s tím, že někdy dojde i maso.

Někteří lidé proto nakupují i potraviny pro přežití v extrémních podmínkách, jako jsou vysokonutriční tyčinky a podobně, aby přežili těžké doby, které přijdou.

Kromě potravin však chybí i benzín, který nemá na pumpy kdo rozvážet. „Nikdo z nás benzín nemá. Voláme si tipy, kam ho zrovna dovezli, a vždycky je tam dlouhá fronta. Když mají děti kroužky, ten, kdo zrovna benzín má, je všechny nabere a funguje jako autobus," líčí Češka, jak část britské společnosti dnes funguje v běžném životě.